

Utvärdering av högskolestuderandes generiska färdigheter – resultat från Kappas! -studien

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:12

Jani Ursin, Heidi Hyytinen & Kaisa Silvennoinen (red.)

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:12

Utvärdering av högskolestuderandes generiska färdigheter – resultat från Kappas! -studien

Jani Ursin, Heidi Hyytinen & Kaisa Silvennoinen (red.)

Undervisnings- och kulturministeriet Helsingfors 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Undervisnings- och kulturministeriet

© 2021 författare och Undervisnings- och kulturministeriet

ISBN pdf: 978-952-263-825-0

ISSN pdf: 1799-0351

Översättare: Virva Nissinen

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2021 Finland

Utvärdering av högskolestuderandes generiska färdigheter – resultat från Kappas! -studien

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:12	Tema	Utbildning
Utgivare	Undervisnings- och kulturministeriet	
Författare	Jani Ursin, Heidi Hyytinen & Kaisa Silvennoinen (red.)	
Språk	svenska	Sidantal 12
Referat	<p>Syftet med studien var att ta reda på vilken nivå de studerandes generiska färdigheter ligger för studerande med kandidatexamen, vilka faktorer som är relaterade till generiska färdigheternas nivå och i vilken utsträckning generiska färdigheter utvecklas under högskolestudierna. De generiska färdigheter som utvärderades i studien var analytiskt resonemang och utvärdering, problemlösning, argumenterande skrivande och språkhantering. I studien deltog studerande som var i början och i slutet av sina kandidatstudier (n = 2402) från yrkeshögskolor (n = 7) och från universitet (n = 11). Enligt resultaten låg nivån för de generiska färdigheterna på högts en tillfredsställande nivå för närmare 60 procent av de högskolestuderande och för cirka 40 procent minst på en bra nivå. Skillnaderna i generiska färdigheter förklarades främst av faktorer som var relaterade till de högskolestuderandes utbildnings- och socioekonomiska bakgrund. Tvärsnittsforskning gav också indikationer på att generiska färdigheter utvecklas till en viss del under studierna. Baserat på resultaten av studien måste uppmärksamhet ägnas åt de generiska färdigheternas inlärn timer redan på de lägre utbildningsnivåerna och i inlärn timer miljöer utanför skolan. Vikten av generiska färdigheter vid intagningen av de studerande måste utredas och uppmärksamhet ska också läggas vid utvecklingen av de generiska färdigheterna med hänsyn till de olika målen som yrkeshögskolans utbildning och universitetsutbildningen har. Inlärn timer av de generiska färdigheterna ska också målmedvetet stödjas vid högskolestudier.</p>	
Nyckelord	argumentation, färdigheter, generiska färdigheter, högskoleundervisning, kunnande, problemlösning, studerande, universitet, utvärdering, yrkeshögskolor	
ISBN PDF	978-952-263-825-0	ISSN PDF 1799-0351
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-825-0	

Korkeakouluopiskelijoiden geneeristen taitojen arviointi – Kappas!-hankkeen tuloksia

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:12		Teema	Koulutus
Julkaisija	Opetus- ja kulttuuriministeriö		
Tekijä/t	Jani Ursin, Heidi Hyytinen & Kaisa Silvennoinen (toim.)		
Kieli	ruotsi	Sivumäärä	12
Tiivistelmä	<p>Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millä tasolla korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden geneeriset taidot ovat, mitkä tekijät ovat yhteydessä geneeristen taitojen tasoon ja missä määrin geneeriset taidot kehittyvät korkeakouluopintojen aikana. Tutkimuksessa arvioitavia geneerisiä taitoja olivat analyttinen päättely ja arviointi, ongelmanratkaisu, argumentatiivinen kirjoittaminen sekä kielen hallinta. Tutkimukseen osallistui yliopistojen alemman korkeakoulututkinnon ja ammattikorkeakoulututkinnon alku- ja loppuvaiheen opiskelijoita (n = 2402) ammattikorkeakouluista (n = 7) ja yliopistoista (n = 11). Tulosten mukaan lähes 60 prosentilla korkeakouluopiskelijoista geneeriset taidot olivat korkeintaan tyydyttävällä tasolla ja noin 40 prosentilla vähintään hyvällä tasolla. Geneeristen taitojen osaamiseroja keskeisimmin selittivät korkeakouluopiskelijan koulutus- ja sosioekonomiseen taustaan liittyvät tekijät. Poikkileikkausasetelma antoi myös viitteitä siitä, että geneeriset taidot kehittyvät jossain määrin opintojen aikana. Tutkimuksen tulosten perusteella geneeristen taitojen oppimiseen on kiinnitettävä huomiota jo alemmilla koulutusasteilla ja koulun ulkopuolisissa oppimisympäristöissä, geneeristen taitojen merkitystä opiskelijavalinnoissa on selvitettävä, geneerisiä taitoja kehitettäessä on otettava huomioon ammattikorkea- ja yliopistokoulutuksen erilaiset tavoitteet sekä geneeristen taitojen oppimista on tavoitteellisesti tuettava korkeakouluopinnoissa.</p>		
Asiasanat	ammattikorkeakoulut, argumentointi, arviointi, geneeriset taidot, korkeakouluopetus, ongelmanratkaisu, opiskelijat, osaaminen, taidot, yliopistot		
ISBN PDF	978-952-263-825-0	ISSN PDF	1799-0351
Julkaisun osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-825-0		

**Assessment of undergraduate students' generic skills
– Findings of the Kappas! project**

Publications of the Ministry of Education and Culture, Finland 2021:12	Subject	Education
Publisher	Ministry of Education and Culture	
Authors	Jani Ursin, Heidi Hyytinen & Kaisa Silvennoinen (eds.)	
Language	Swedish	Pages 12

Abstract

The study investigated the level of Bachelor-level students' generic skills, what factors are connected with the level of generic skills, and to what extent these skills develop during higher education studies. The assessed generic skills included analytic reasoning and evaluation, problem-solving, writing effectiveness, and writing mechanics. The participants (n = 2402) were students at initial and final stages of their Bachelor degree programmes from seven universities of applied sciences (UASs) and eleven universities. According to the results, for nearly 60 percent of the higher education students, the generic skills were on a satisfactory or lower level while for the rest, about 40 percent, these were on a good or higher level. The variation in students' generic skills was explained mainly by factors pertaining to student's educational and socioeconomic background. In addition, a cross-sectional analysis indicated that generic skills develop to some extent during the studies. Based on the research findings, attention should be paid to the learning of generic skills already at the lower educational levels and also in learning environments outside school. Moreover, the role of generic skills in student selection should be investigated, and in efforts to develop generic skills in higher education, the different goals of UAS and university education should be considered and learning of generic skills supported in a goal-oriented fashion.

Keywords

argumentation, assessment, generic skills, higher education teaching, know-how, polytechnics, problem solving, skills, students, universities

ISBN PDF	978-952-263-825-0	ISSN PDF	1799-0351
URN address	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-825-0		

Innehåll

1	Sammandrag	7
1.1	Mål och genomförande	7
1.2	Resultaten	7
1.2.1	Generiska färdigheternas nivå	7
1.2.2	De generiska färdigheternas förhållande till bakgrundsfaktorer	8
1.2.3	Utveckling av de generiska färdigheterna	9
1.3	Utvecklingsförslag	9

1 Sammandrag

1.1 Mål och genomförande

Syftet med studien för utvärderingen av högskolestuderandes inlärningsresultat (Kappas!) i Finland var att ta reda på vilken nivå de generiska eller allmänna färdigheterna ligger för de studerande som avlägger högskoleexamen, vilka faktorer som sammanhänger med nivån på de generiska färdigheterna och i vilken utsträckning dessa färdigheter utvecklas under högskolestudier. Målgruppen för studien bestod av studerande som avlägger kandidatexamen på universitet och studerande som avlägger högskoleexamen. De studerande var vid början eller i slutet av sina studier. I studien deltog totalt 2 402 studerande från 7 yrkeshögskolor och 11 universitet. I studien användes det internationella testet Collegiate Learning Assessment (CLA+) International som har utvecklats i USA. Det datorbaserade testet varade i cirka två timmar och högskolorna genomförde testerna mellan augusti 2019 och mars 2020. Testet bestod av en kunskapsuppgift i essäform och ett flervalsavsnitt. Med kunskapsuppgiften mättes analytiskt resonemang och utvärdering, problemlösning, argumenterande skrivande och språkhantering. Med flervalsavsnittet utreddes i sin tur vetenskapligt och kvantitativt resonemang, kritisk läskunnighet och utvärdering och argumentanalys. I slutet av testet besvarade de studerande på bakgrundsfrågor med vilka man samlade in information om de deltagande studerandes bakgrund (bl.a. ålder, kön, utbildningssektor, utbildningsbakgrund, socioekonomisk bakgrund) och inställning till testet. Datan analyserades med hjälp av designbaserade metoder. Resultaten av studien har likställts med referensdata som samlats in i USA med samma metod.

1.2 Resultaten

1.2.1 Generiska färdigheternas nivå

Nivån på de generiska färdigheterna låg högst på en tillfredsställande nivå för närmare 60 procent av de studerande som deltog i studien. Å andra sidan låg cirka 40 procent minst på en bra nivå, men bara några få av de studerande uppnådde den högsta nivån. En närmare titt avslöjade att färdigheterna var annorlunda inom yrkeshögskolor och universitet. Sammantaget var universitetsstuderandes allmänna färdigheter bättre än yrkeshögskolestuderandes. Detta förklarades i sin tur av det faktum att de som studerade vid universitet och yrkeshögskolor hade olika familje- och utbildningsbakgrund. Till exempel hade de med studentexamen en klart bättre nivå av generiska färdigheter än de utan studentexamen. Majoriteten av universitetsstuderande hade en studentexamen medan två

tredjedelar av yrkeshögskolestuderande hade en studentexamen. Föräldrarna till universitetsstuderande var också mer utbildade än föräldrarna till yrkeshögskolestuderande, vilket delvis förklarade skillnader i färdigheter.

När man granskar generiska färdigheter inom de olika delområdena märker man att högskolestuderandes språkkunskaper ligger på en bra nivå. 88 procent av de studerande hamnade på de tre högsta nivåerna. Med andra ord, de studerande är väl insatta i de etablerade metoderna för skrivet språk. Även färdigheterna för argumenterande skrivande (81 % hamnade på de tre högsta nivåerna) samt analytiskt resonemang och problemlösning (79 % hamnade på de tre högsta nivåerna) var starka. Finländska studerandes färdigheter inom dessa tre områden var uppenbarligen bättre än i USA:s referensmaterial. När man granskar de generiska färdigheterna som uppmätts i flervalsavsnittet, dvs. vetenskapligt och kvantitativt resonemang, kritisk läskunnighet och utvärdering och argumentanalys, ligger finländska studerandes färdigheter på samma nivå som i USA:s referensmaterial. Dessutom var skillnaden för dessa färdigheter mellan universitets- och högskolestuderandes mindre än de färdigheter som mättes med kunskapsuppgiften. Exempelvis hade universitetsstuderande som var i slutet av sina studier vanligtvis de bästa generiska färdigheterna av alla grupper av respondenter. För de högskolestuderande som var i slutet av sina studier var endast färdigheterna i kritisk läskunnighet och utvärdering på bättre nivå. På samma nivå låg vetenskapligt och kvantitativt resonemang och argumentanalys.

1.2.2 De generiska färdigheternas förhållande till bakgrundsfaktorer

När man undersöker förhållandet mellan de generiska färdigheterna och utbildningssektorn, åldern, könet, utbildningsbakgrunden, den socioekonomiska bakgrunden och testattityden, märker man att det inte finns något systematiskt samband mellan ålder och utbildning i de generiska färdigheterna. Enligt resultaten verkar kvinnor ha bättre färdigheter som mäts av kunskapsuppgiften, dvs. analytiskt resonemang och problemlösning, argumenterande skrivande och språkhantering. Män, å andra sidan, kunde bättre de färdigheter som mättes med flervalsavsnittet, dvs. vetenskapligt och kvantitativt resonemang, kritisk läskunnighet och utvärdering och argumentanalys. Denna skillnad mellan könen strukturerades också genom utbildningssektorn så att inom de kvinnodominerade sektorerna kunde man färdigheter som mättes med kunskapsuppgiften bättre än inom mansdominerade sektorerna. Däremot, inom de mansdominerade sektorerna behärskades de färdigheter som mäts av flervalsavsnittet bättre än inom kvinnodominerade sektorer. De viktigaste faktorerna som förklarade de generiska färdigheternas kunnande var emellertid förknippade med de studerandes utbildnings- och socioekonomiska bakgrund och attityd till testet. I synnerhet förklarade den studerandes framgång i modersmål på studentprovet starkt de generiska färdigheterna som bedömdes i denna studie. En annan stark förklarande faktor var antalet böcker i barndomshemmet som uttrycker en kultur för

läsning och lärande. Ju fler böcker det fanns i barndomshemmet, desto bättre var den studerandes generiska färdigheter. En tredje viktig förklaringsfaktor var förknippad med test-situationen: hur mycket möda den studerande la ner i att göra testet hade en stark koppling till framgång i testet.

1.2.3 Utveckling av de generiska färdigheterna

Även om en sammanställning av tvärsnitt naturligtvis inte tillåter en detaljerad studie av utvecklingen av generiska färdigheter ger materialet ändå indikationer på förändringar i de generiska färdigheterna under studierna. Vid jämförelsen av nivån på generiska färdigheter för studerande i början och i slutet av studierna observeras att de färdigheter som mäts med kunskapsuppgiften har förbättrats under studierna mer än de färdigheter som mäts i flervalsavsnittet. Således verkar det som att studierna kommer att förstärka färdigheterna i analytiskt resonemang och problemlösning, argumenterande skrivande och språkantering. Å andra sidan tyder resultaten på att utvecklingen av generiska färdigheter är obetydlig när man granskar kunskapsskillnader mellan studerande i början av sina studier och dem som är i slutet av sina studier. Detsamma observeras när man jämför denna kunskapsskillnad med amerikanska referensdata: skillnaderna mellan finländska studerande i början av studierna och dem i slutet av studierna är mindre än för amerikanerna. Detta bidrar till en blygsam utveckling av finländska studerandes generiska färdigheter under sina studier.

1.3 Utvecklingsförslag

1. För att lägga grunden för ett livslångt lärande måste uppmärksamhet ägnas åt de generiska färdigheterna redan på lägre utbildningsnivåer och inlärningsmiljöer utanför skolan

Även om testdeltagarna i denna studie var högskolestuderande, avslöjar resultaten att grunden för de generiska färdigheterna lärs in redan på tidigare utbildningsnivåer, speciellt under andra stadiet. Gymnasiet som allmän utbildning verkar ge de starkaste generiska färdigheterna. Nivån på generiska färdigheter för högskolestuderande som fullföljt examen på andra stadiet var lägre än för dem som hade genomgått gymnasieutbildningen. Resultaten av denna studie ger anledning att överväga i vilken utsträckning större tonvikt bör läggas på generiska färdigheter på andra stadiet, särskilt inom yrkesutbildning. För sin del framhäver resultaten av denna studie också vikten av utbildningsmiljöerna utanför skolan för de generiska färdigheternas kunnande. De viktigaste faktorerna som förklarade nivån på högskolestuderandes generiska färdigheter var betyget för modersmål vid studentexamen samt antalet böcker i barndomshemmet. Båda dessa bidrar till vikten

av en uppväxtmiljö som betonar en kultur för lärande och läsning. För att de generiska färdigheterna ska bli tillgängliga för alla medborgare måste utveckling av färdigheterna stödjas mycket tidigt och i olika inlärningsmiljöer. Detta lägger grunden för färdigheter för livslångt lärande som behövs under hela livet.

2. Att beakta de generiska färdigheterna vid studentantagningen bör utredas

Studentantagningen har förnyats de senaste åren och fokus har flyttats från urvalsproven som mäter sektoriell kunskap till val baserat på gymnasiebetyget. Resultaten från denna studie stödjer valet baserat på betygen. Betygen i modersmål och matematik vid studentexamen är starkt relaterade till de generiska färdigheterna för studerande som just börjat sina studier. I framtiden skulle det vara bra att ta reda på om det skulle vara möjligt att lägga ännu mer tonvikt på dessa allmänna ämnen vid studentantagningen. Även om betygsbaserat urval tycks vara en fungerande urvalsmetod mot bakgrund av studiens resultat, är det naturligtvis inte möjligt att helt överge urvalsproven. För de högskolestuderande som inte har studentexamen måste en väg till högskolestudier säkerställas. Reformen av studentantagningen har utvecklat antagningsprov i en mer generisk riktning: inom yrkeshögskolan har antagningsprovet redan en stark betoning på generiska färdigheter och det har också diskuterats på universiteten om ett mer omfattande antagningsprov. Före en grundlig förnyelse av urvalsproven finns det ett behov av en sektorövergripande debatt på högskolorna om vilka generiska färdigheter som är viktigast. Även inom varje utbildningssektor är det viktigt att överväga vad man vill uppnå med urvalsprovet. Det är också viktigt att ta hänsyn till utmaningarna vid utvärderingen av färdigheterna: flervalsuppgifter som underlättar högskolornas arbete är inte lämpliga för bedömning av vilka färdigheter som helst och utvecklingen av öppna kunskapsuppgifter och bedömningen av svaren kräver mycket resurser och expertis. Dessutom är det viktigt att komma ihåg att de studerandes utgångsnivå inte indikerar den studerandes potential att utveckla de generiska färdigheterna under högskolestudier.

3. De generiska färdigheterna måste utvecklas i linje med yrkeshögskolornas och universitetens utbildningsmål

I studiens resultat betonas det att universitets- och yrkeshögskolestuderandes olika kunskande i de generiska färdigheterna på det sättet att universitetsstuderandes kunskapsnivå var bättre än yrkeshögskolestuderandes. Denna iakttagelse säger naturligtvis ingenting om kvaliteten på högre utbildningen, utan främst om att till olika utbildningssektorer söker olika studerande. Så måste naturligtvis fallet också vara, eftersom universiteten och yrkeshögskolorna har ju olika uppgifter som baseras på lagen: inom yrkeshögskolorna läggs tonvikt på yrkesmässighet och vid universiteten på forskning. Dessutom bör det betonas att de generiska färdigheterna som nu mäts är de som gymnasieutbildningen tycktes gagna mer än yrkesutbildningen. Således, om man i studien hade mätt förmågor som

betonar mer yrkesmässiga (generiska) förmågor, kunde resultaten ha varit annorlunda. En viktig synvinkel för utvecklingen av generiska färdigheter och att utveckla dem är att identifiera för varje högskolesektor att de studerande redan i grunden är olika och fundera på vilka konsekvenser detta har för de pedagogiska lösningarna. Det är minst lika viktigt att sträva efter att utveckla de generiska färdigheterna som behövs inom varje utbildningssektor och arbetsuppgift inom sektorn. Naturligtvis betyder detta inte att allmänna färdigheter som undersöktes i denna studie (kritiskt tänkande och skrivförmåga) ska lämnas åt sidan. Tvärtom är de viktiga färdigheter under hela livet, oavsett utbildningssektor. I slutändan är det en fråga om hur undervisningen och inläringen av olika generiska färdigheter meningsfullt kan kopplas till kunskapsmålen och bedömningsmetoderna för varje utbildningssektor - vare sig det är i yrkeshögskolan eller på universitetet.

4. Inläringen av de generiska färdigheterna ska stödjas på ett målinriktat sätt i högskoleundervisningen

För att de studerande ska lära sig de generiska färdigheterna är det viktigt att läraren har tillräckligt pedagogiskt kunnande för att stödja inläring och reflektion. För att kunna kombinera generiska färdigheter med kurserna för varje utbildningssektor krävs att undervisningen organiseras på ett inlärningsinriktat sätt och att man behärskar och använder många olika undervisnings- och bedömningsmetoder under studieperioden. Det är viktigt att de generiska färdigheterna som ingår i kursen görs till en synlig del av kursens mål, innehåll och bedömning. Att inkludera generiska färdigheter i enskilda kurser är dock bara en bra början, eftersom de generiska färdigheterna som är centrala för djupgående inläring måste helhetsbetonas och konsekvent tas i beaktande i hela läroplanen. I praktiken kräver detta en tydlig koppling av de generiska färdigheterna till målen, innehållet och bedömningen av undervisningen för varje utbildningssektor genom hela studerandes studieväg. I slutändan är den studerande själv ansvarig för sitt eget lärande och deltagande samt för vilka mål hen sätter och hur hen styr sitt eget lärande. Utvecklingen av de generiska färdigheterna tar tid och kräver ansträngning, aktivt engagemang och reflektion av inläringen från den studerande. För att utveckla färdigheter är det viktigt att göra regelbundet saker där generiska färdigheter verkligen används. Till exempel blir du en bättre skribent genom att skriva. För utvecklingen av de generiska färdigheterna är det alltså viktigt att den studerande begrundar, blir medveten om och reglerar sitt tänkande och tillvägagångssätt.

I framtiden skulle det vara viktigt att ha mer exakt information om hur de studerandes generiska färdigheter utvecklas under högskolestudierna. För att ta reda på detta behövs data från longitudinell studie. Förutom för kunskapsutveckling kan longitudinell forskning användas för att undersöka mer exakt hur de generiska färdigheterna återspeglas i den studerandes inläring, i kvaliteten på inläringen och i studiernas framsteg. Samtidigt är det möjligt att få viktig ytterligare information för studentantagningen samt för

utvecklingen av undervisningen i utbildningssektorn före högskolestudierna. Dessutom är det möjligt att fördjupa förståelsen för de bakgrundsfaktorer som påverkar utvecklingen av de generiska färdigheterna och möjligheterna för att stödja högskolans utveckling av de generiska färdigheterna. Sådan ytterligare forskning skulle också bidra till främjande av livslångt lärande.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Ministry of Education and Culture

Ministère de l'Éducation et de la Culture

ISBN 978-952-263-825-0 (PDF)

ISSN 1799-0351 (PDF)